

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
& ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

ΜΑΘΗΜΑ 6^ο

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΟΜΝΑ ΜΙΧΑΗΛ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

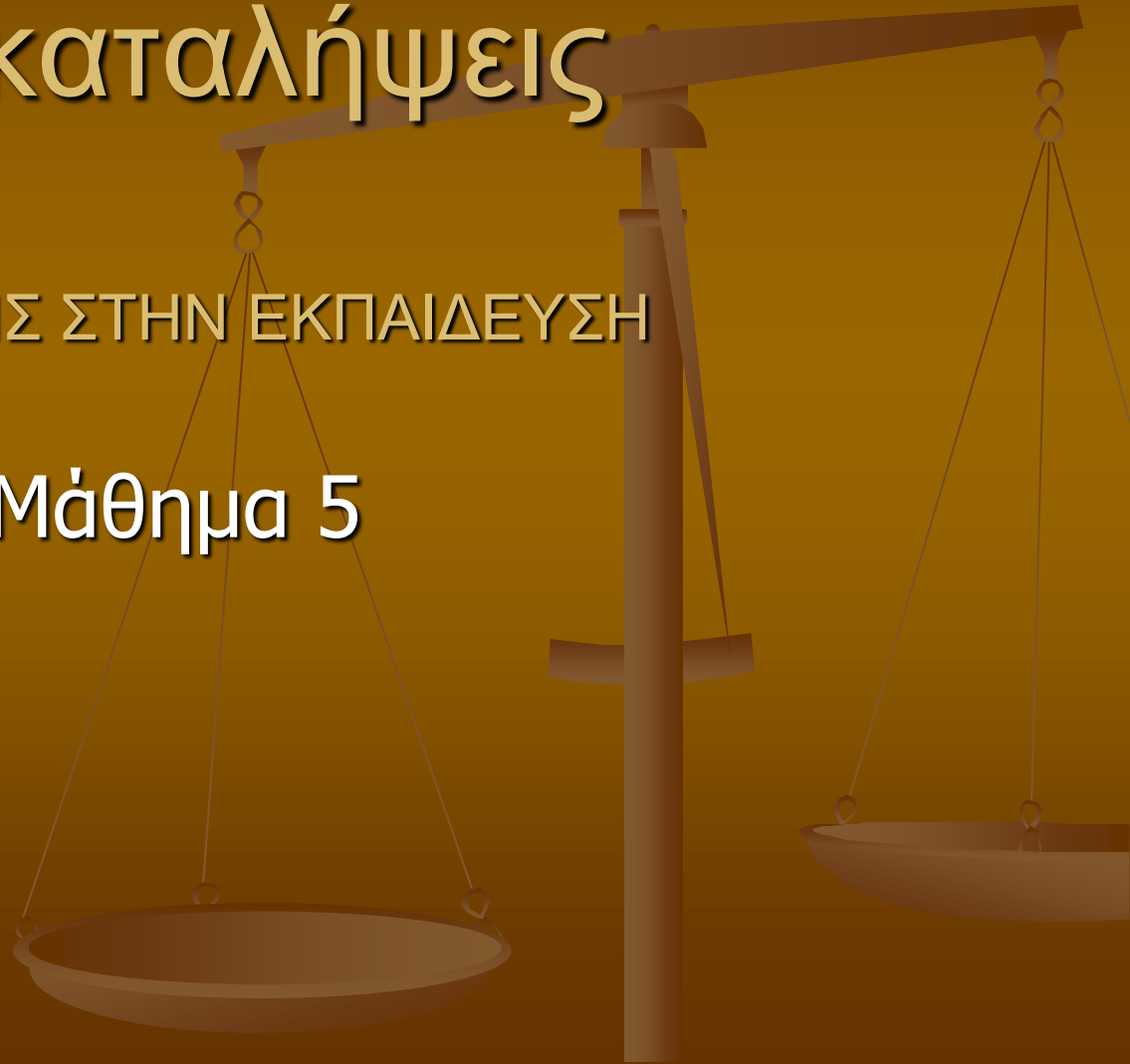
ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=PGIGYMX5BA8](https://www.youtube.com/watch?v=PGIGYMX5BA8)

Στερεότητα & προκαταλήψεις

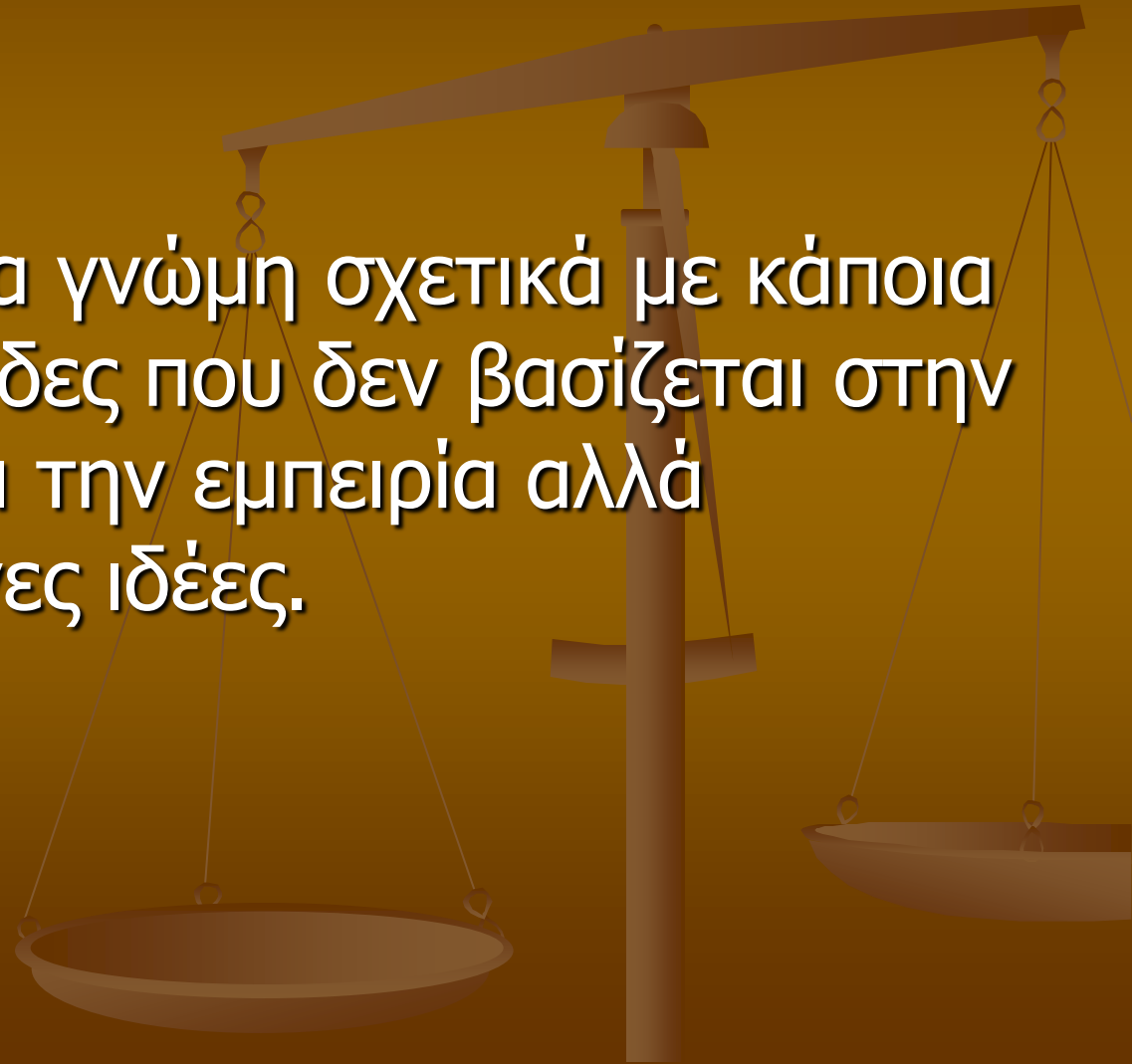
ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μάθημα 5

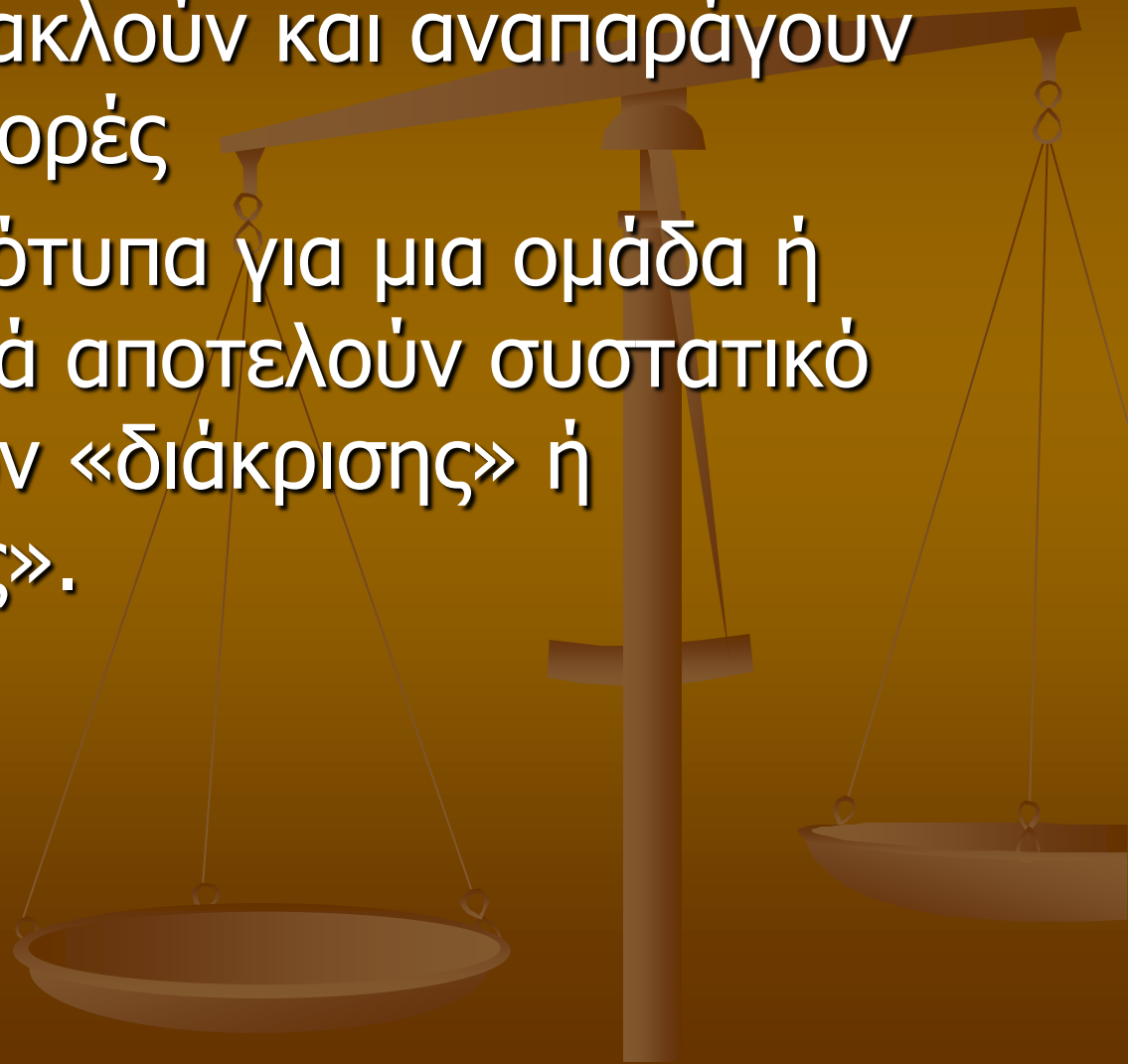
Τι είναι το «στερεότυπο»;

Μια άποψη ή μια γνώμη σχετικά με κάποια πρόσωπα ή ομάδες που δεν βασίζεται στην παρατήρηση και την εμπειρία αλλά προκατειλημμένες ιδέες.

Κοινωνικές διαφορές

- Συνήθως αντανακλούν και αναπαράγουν κοινωνικές διαφορές
- Αρνητικά στερεότυπα για μια ομάδα ή κατηγορία συχνά αποτελούν συστηματικό διαφόρων τύπων «διάκρισης» ή «προκατάληψης».

προκαταλήψεις

- Φυλετικές
- Εθνοτικές
- Έμφυλες
- ταξικές

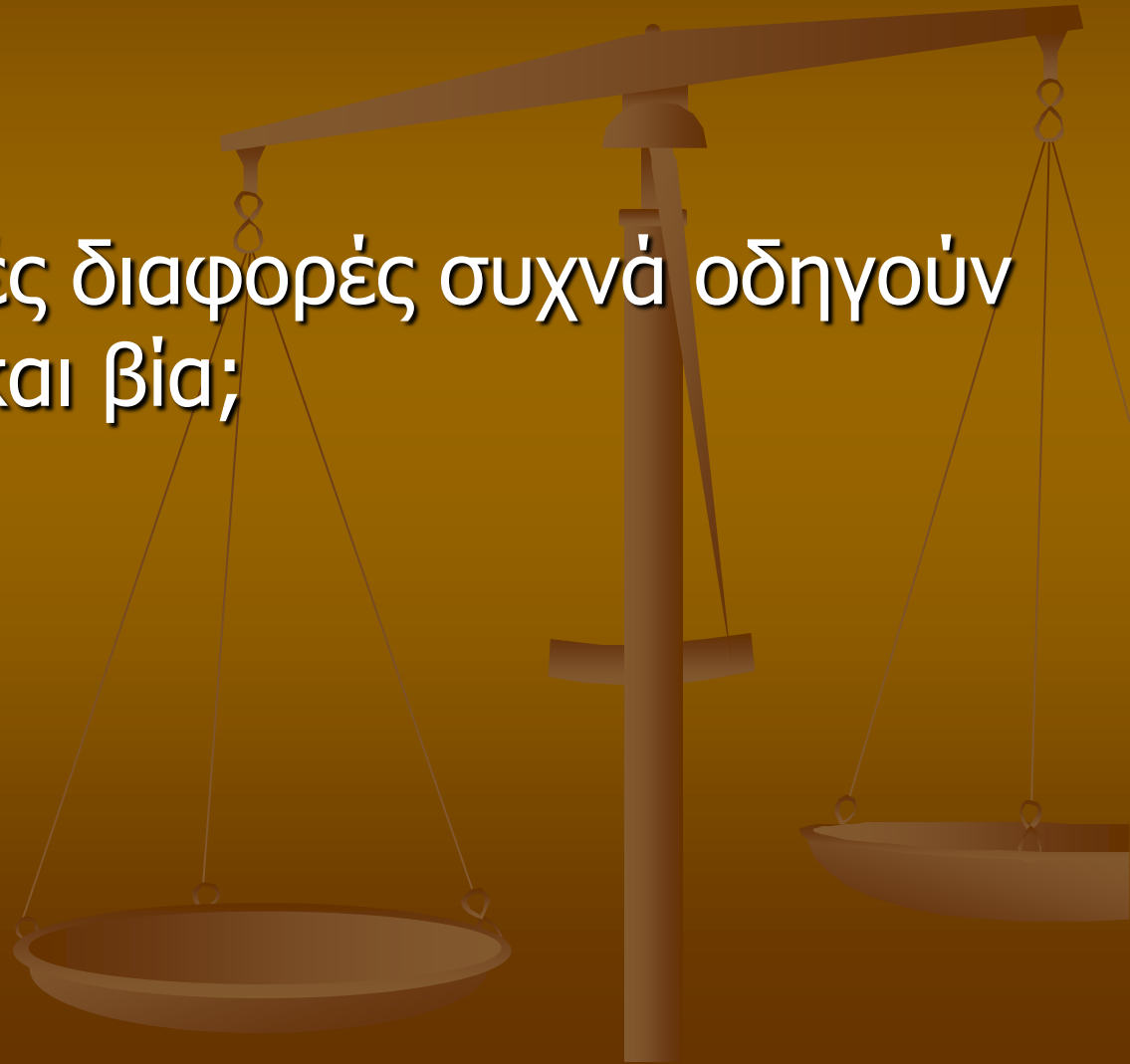
Ρίζες της εθνοτικής διαμάχης

- Πολιτικές
- Οικονομικές
- Γλωσσικές
- Πολιτισμικές
- φυλετικές

...

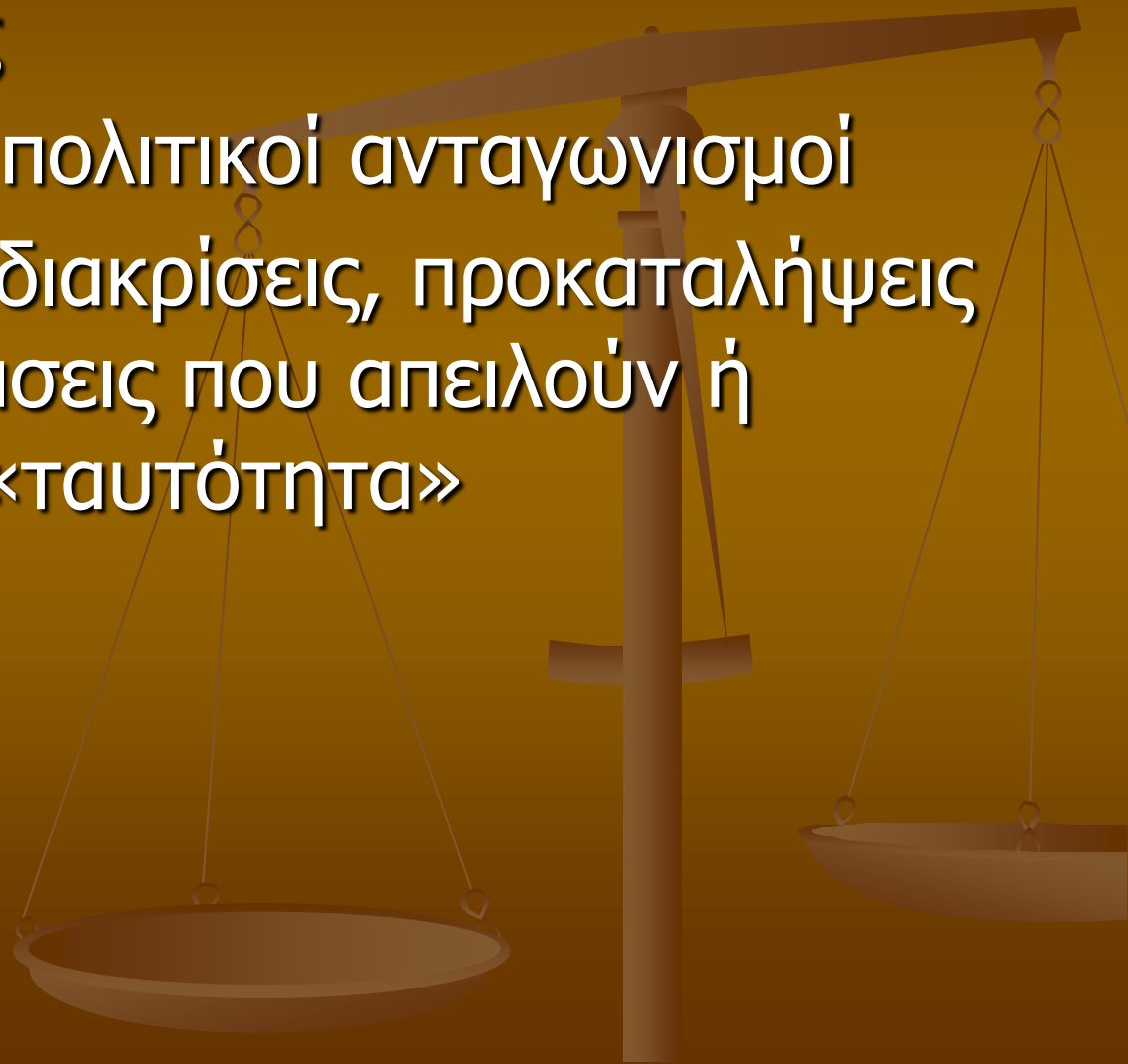
Γιατί οι εθνοτικές διαφορές συχνά οδηγούν σε σύγκρουση και βία;

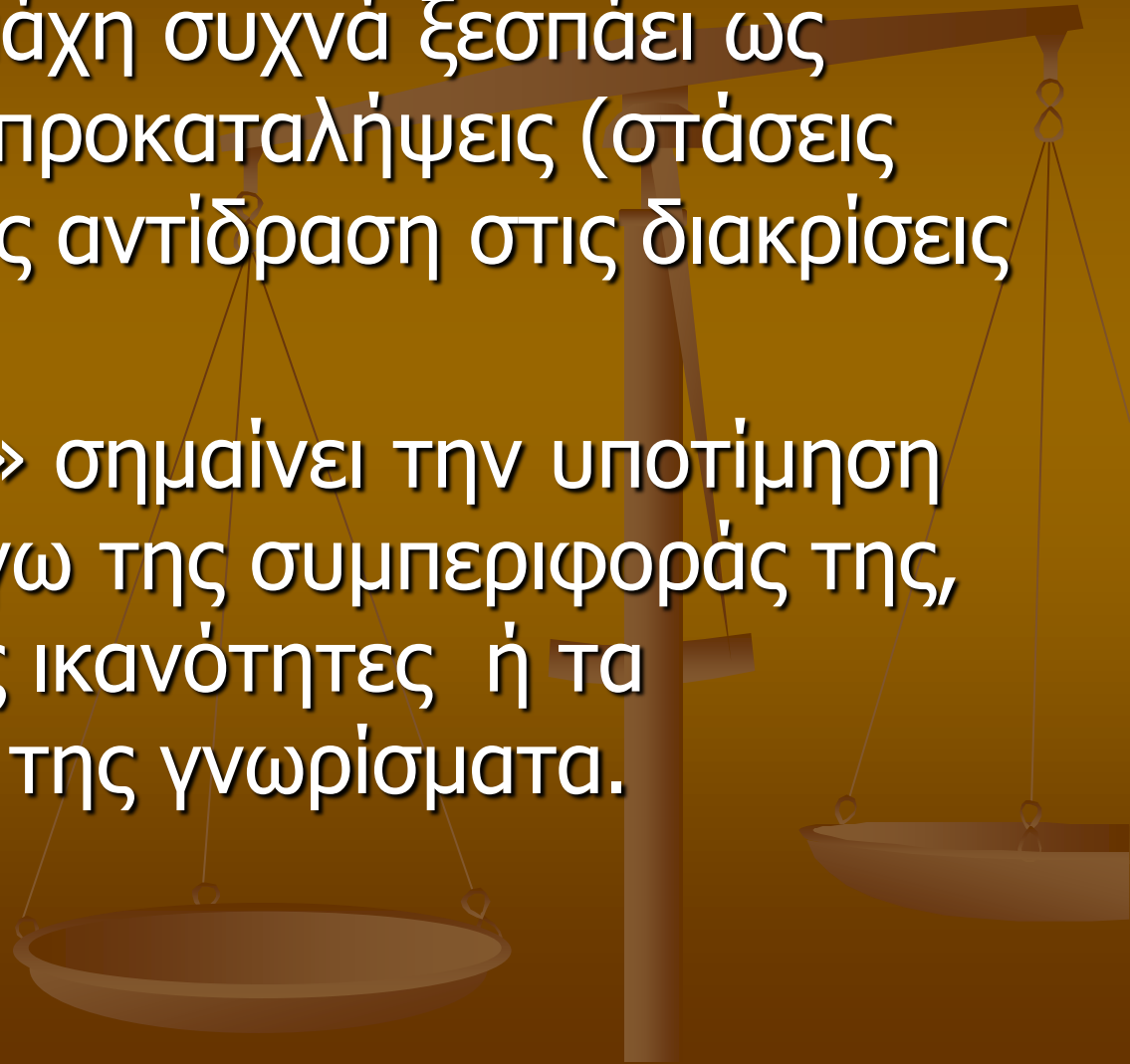
Αιτίες...

- Αίσθημα αδικίας
- Οικονομικοί και πολιτικοί ανταγωνισμοί
- Αντίδραση στις διακρίσεις, προκαταλήψεις και άλλες εκφράσεις που απειλούν ή υποτιμούν την «ταυτότητα»

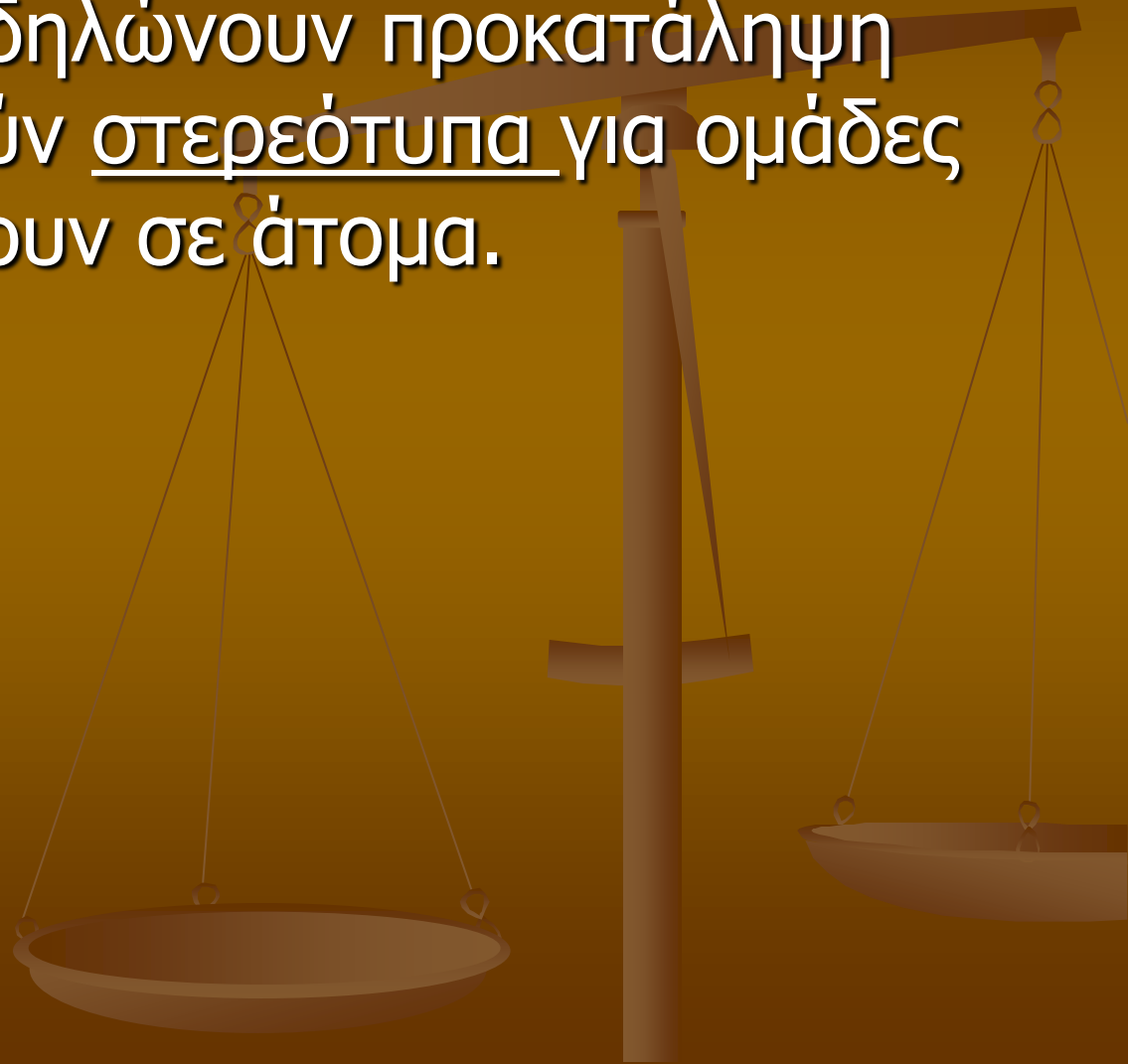
Προκαταλήψεις (prejudice)

- Η εθνοτική διαμάχη συχνά ξεσπάει ως αντίδραση στις προκαταλήψεις (στάσεις και κριτική) ή ως αντίδραση στις διακρίσεις (δράση)
- «Προκατάληψη» σημαίνει την υποτίμηση μιας ομάδας λόγω της συμπεριφοράς της, τις αξίες της, τις ικανότητες ή τα χαρακτηριστικά της γνωρίσματα.

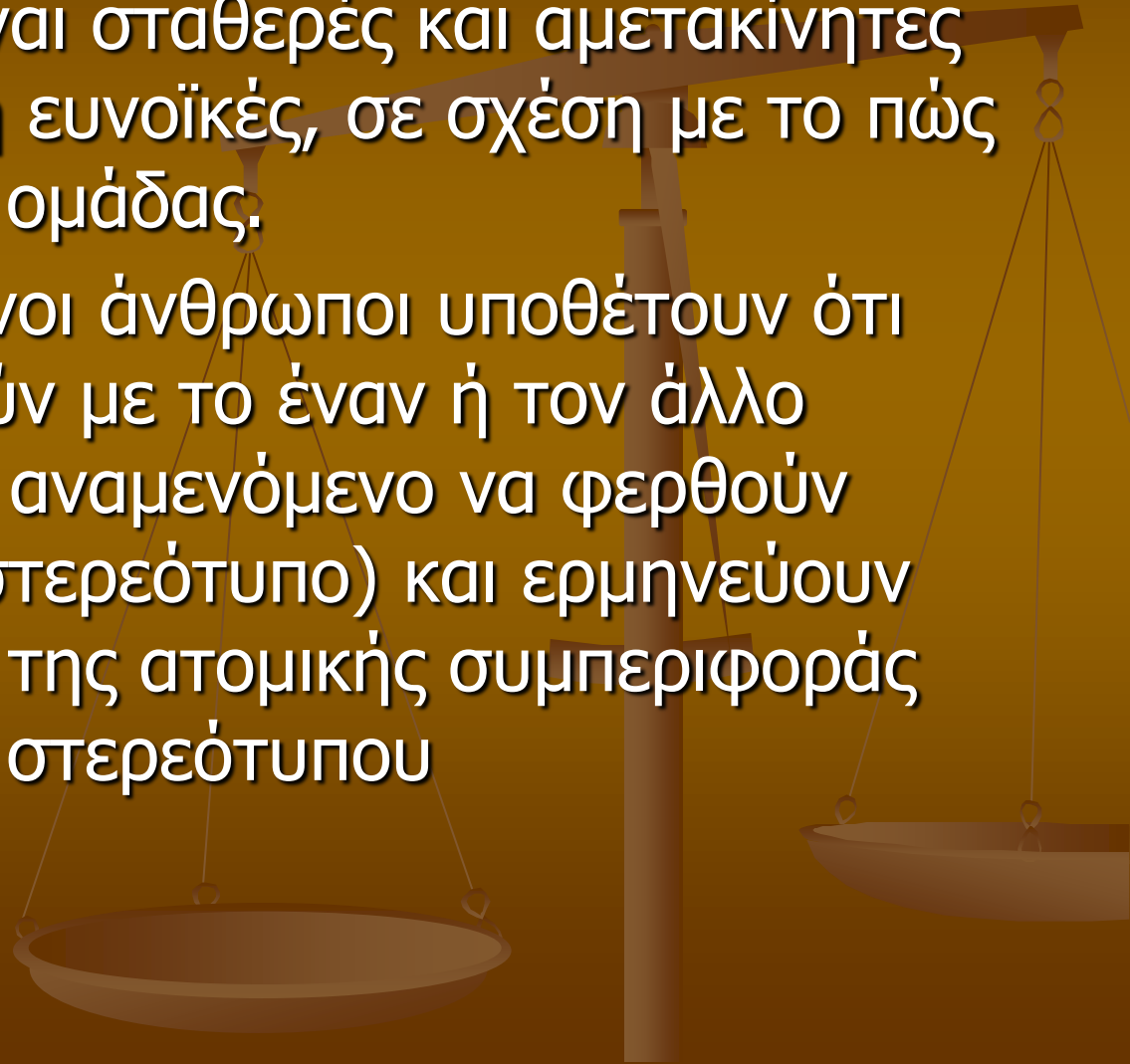
...

- Οι άνθρωποι εκδηλώνουν προκατάληψη όταν καλλιεργούν στερεότυπα για ομάδες και τα εφαρμόζουν σε άτομα.

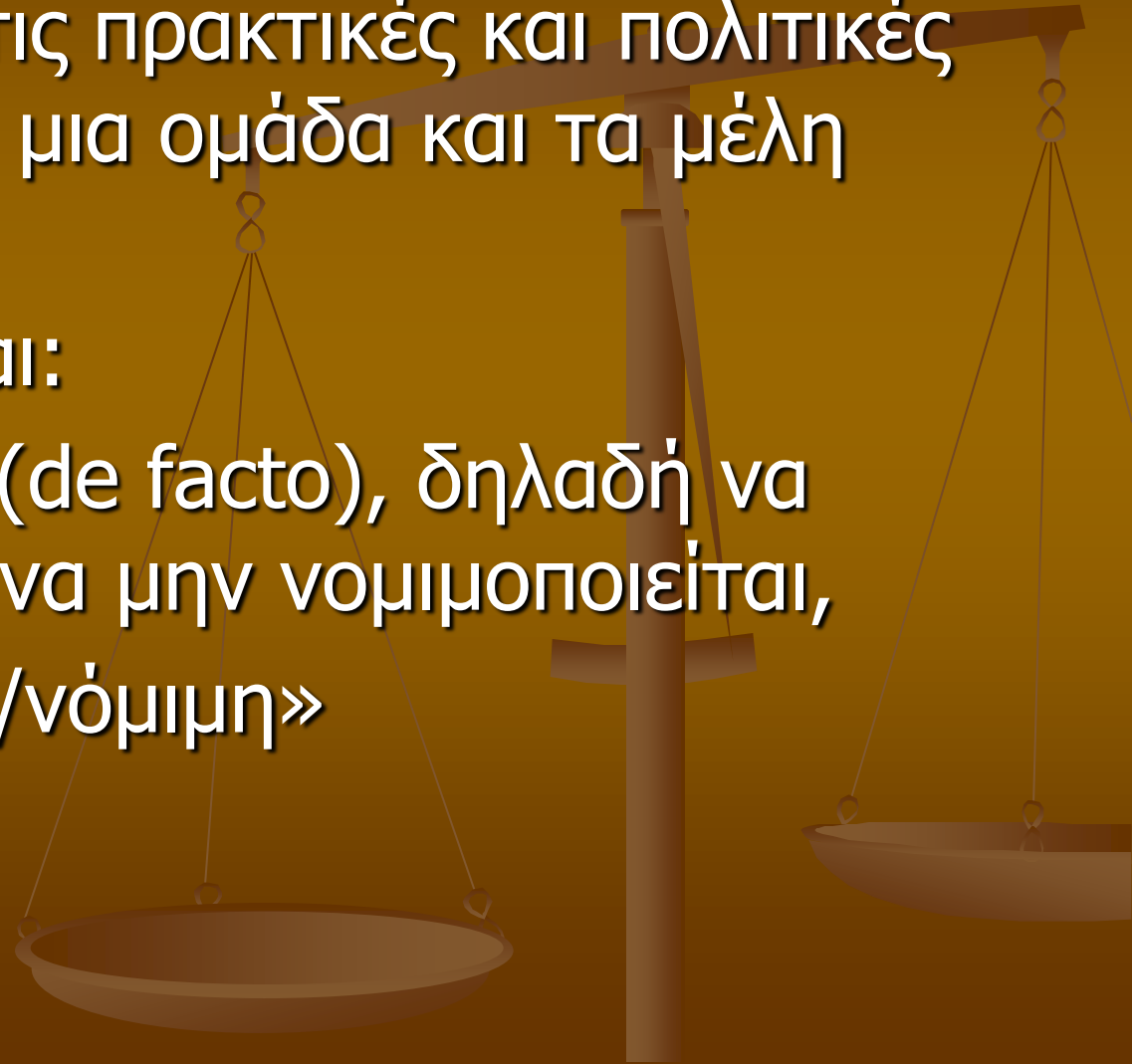
Στερεότυπα (stereotype)

- Τα στερεότυπα είναι σταθερές και αμετακίνητες ιδέες, συνήθως μη ευνοϊκές, σε σχέση με το πώς είναι τα μέλη μιας ομάδας.
- Οι προκατειλημμένοι άνθρωποι υποθέτουν ότι κάποιος θα φερθούν με το έναν ή τον άλλο τρόπο, όπως είναι αναμενόμενο να φερθούν (σύμφωνα με το στερεότυπο) και ερμηνεύουν ένα μεγάλο μέρος της ατομικής συμπεριφοράς ως ενδεικτική του στερεότυπου

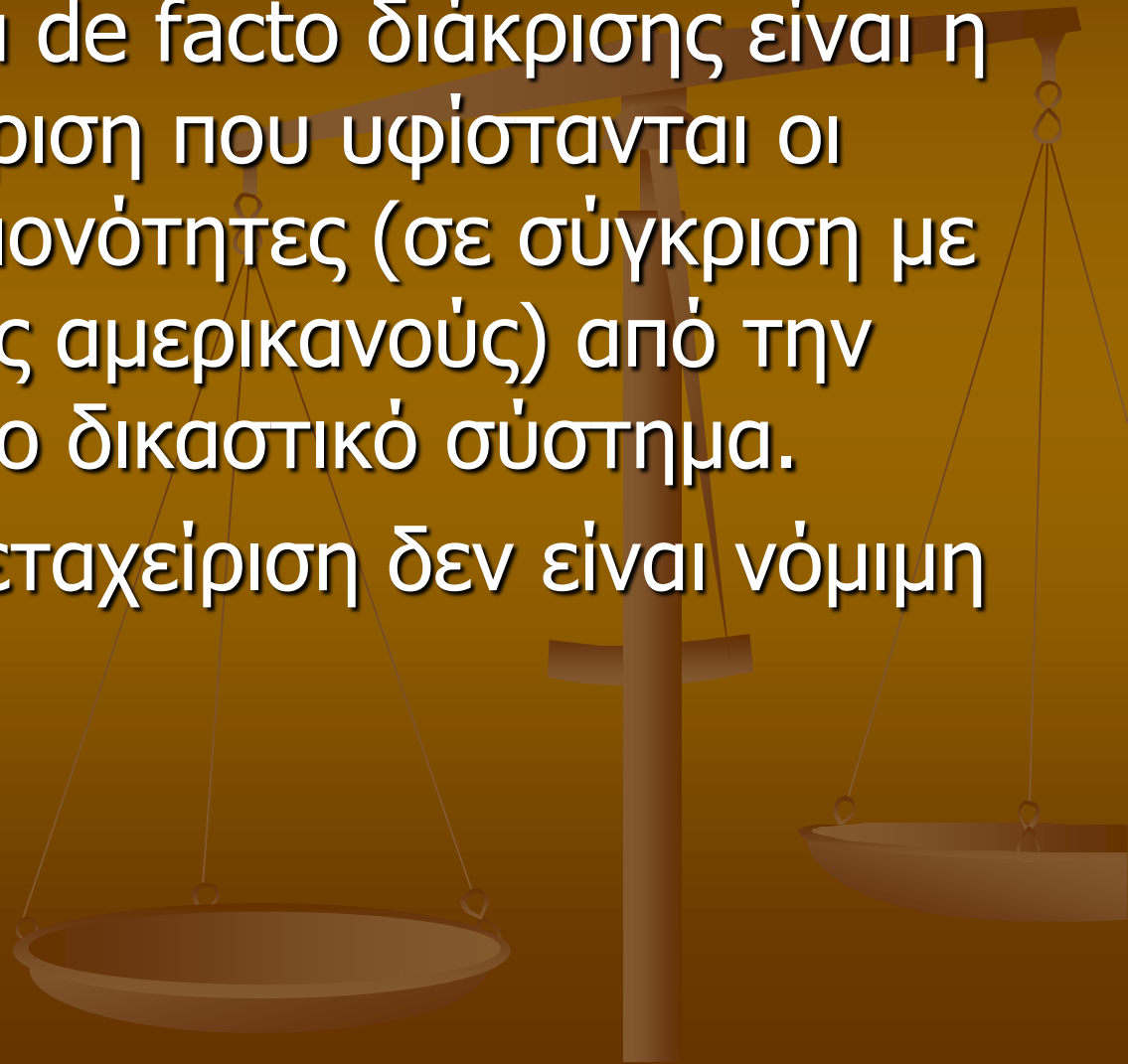
Διάκριση (discrimination)

- Αναφέρεται στις πρακτικές και πολιτικές που βλάπτουν μια ομάδα και τα μέλη της.
- Μπορεί να είναι:
  1. «ουσιαστική» (de facto), δηλαδή να ασκείται αλλά να μην νομιμοποιείται,
  2. «δικαιωματική/νόμιμη»

Π.χ.

- Ένα παράδειγμα de facto διάκρισης είναι η σκληρή μεταχείριση που υφίστανται οι αμερικανικές μειονότητες (σε σύγκριση με τους υπόλοιπους αμερικανούς) από την αστυνομία και το δικαστικό σύστημα.
- Αυτή η άνιση μεταχείριση δεν είναι νόμιμη όμως συμβαίνει

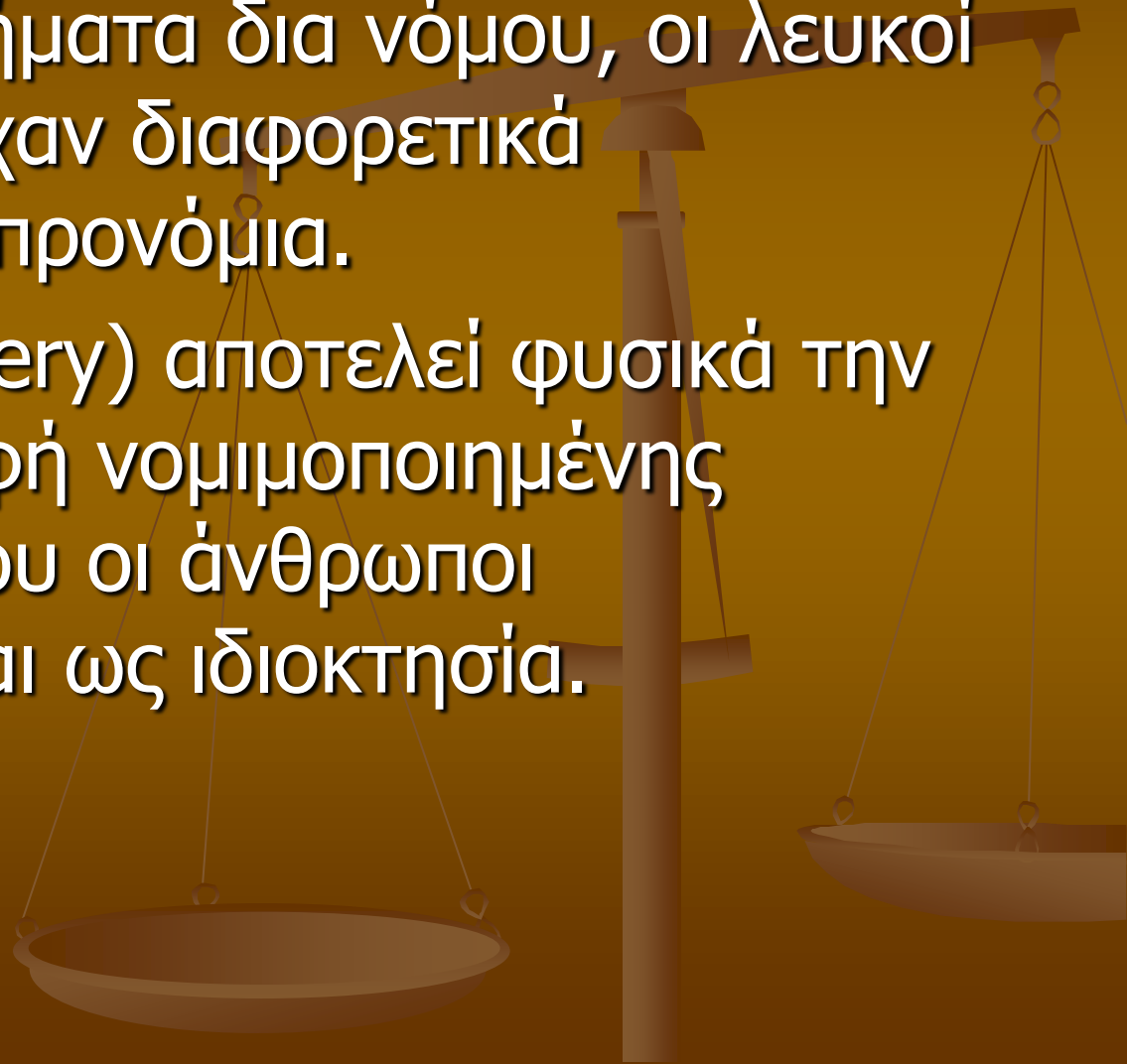

De facto & de jure διακρίσεις

- Ο «διαχωρισμός» (segregation) στις νότιες πολιτείες της Αμερικής και
- Το “apartheid” στη Νότια Αφρική αποτελούν 2 χαρακτηριστικά παραδείγματα *de jure* (νόμιμης) διάκρισης που δεν υφίστανται πια.
- Στις ΗΠΑ ο διαχωρισμός νομικά έπαψε το 1950, ενώ στην Ν. Αφρική στο σύστημα “apartheid” σταμάτησε το 1991.

De facto & de jure διακρίσεις

- Και στα 2 συστήματα δια νόμου, οι λευκοί και οι μαύροι είχαν διαφορετικά δικαιώματα και προνόμια.
- Η σκλαβιά (slavery) αποτελεί φυσικά την πιο ακραία μορφή νομιμοποιημένης ανισότητας, όπου οι άνθρωποι αντιμετωπίζονται ως ιδιοκτησία.

Attitudinal discrimination

- Σε αυτή την περίπτωση οι άνθρωποι ασκούν διάκριση κατά μελών ομάδων λόγω των προκαταλήψεών τους κατά αυτών των ομάδων.

Π.χ. στις ΗΠΑ η Ku Klux Klan έχει εκφράσει την προκατάληψή της κατά των μαύρων, των Εβραίων και των Καθολικών μέσα από λεκτική, φυσική και ψυχολογική κακοποίηση.

...

- Π.χ. Η πιο ακραία μορφή “attitudinal” διάκρισης είναι η γενοκτονία (genocide), ο εσκεμμένος αφανισμός μιας ομάδας μέσα από μαζικές δολοφονίες.

Τα Ηνωμένα Έθνη ορίζουν ως «γενοκτονία» «τις πράξεις που διενεργούνται με σκοπό τον αφανισμό μερικό ή συνολικό μιας εθνοτικής, εθνικής, φυλετικής, ή θρησκευτικής ομάδας ως έτσι» (Ryan 1990)

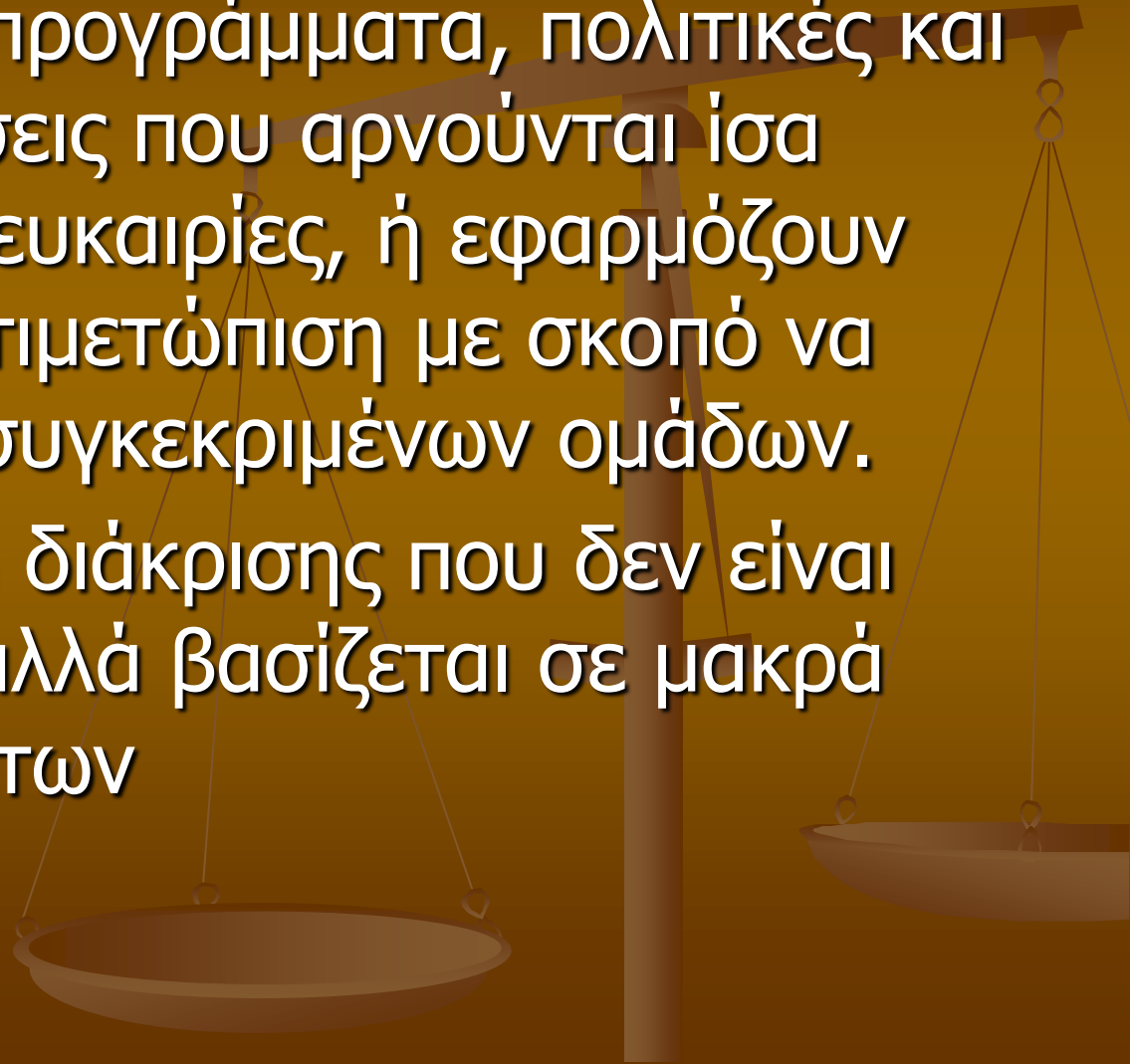
Π.χ.

- στη Γερμανία του Χίτλερ 'έχασαν τη ζωή τους 6 εκατομμύρια εβραίοι
- Οι διωγμοί των διαφόρων εθνοτικών ομάδων στη Σοβιετική Ένωση από τον Στάλιν (20 εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους)
- Οι Τούρκοι αφάνισαν 1.8 εκατομμύρια Αρμένιους
- Στο Burundi στην Ανατολική Αφρική, οι Tutsis δολοφόνησαν 200.000 Hutus το 1972.

■

Θεσμική διάκριση (institutional discrimination)

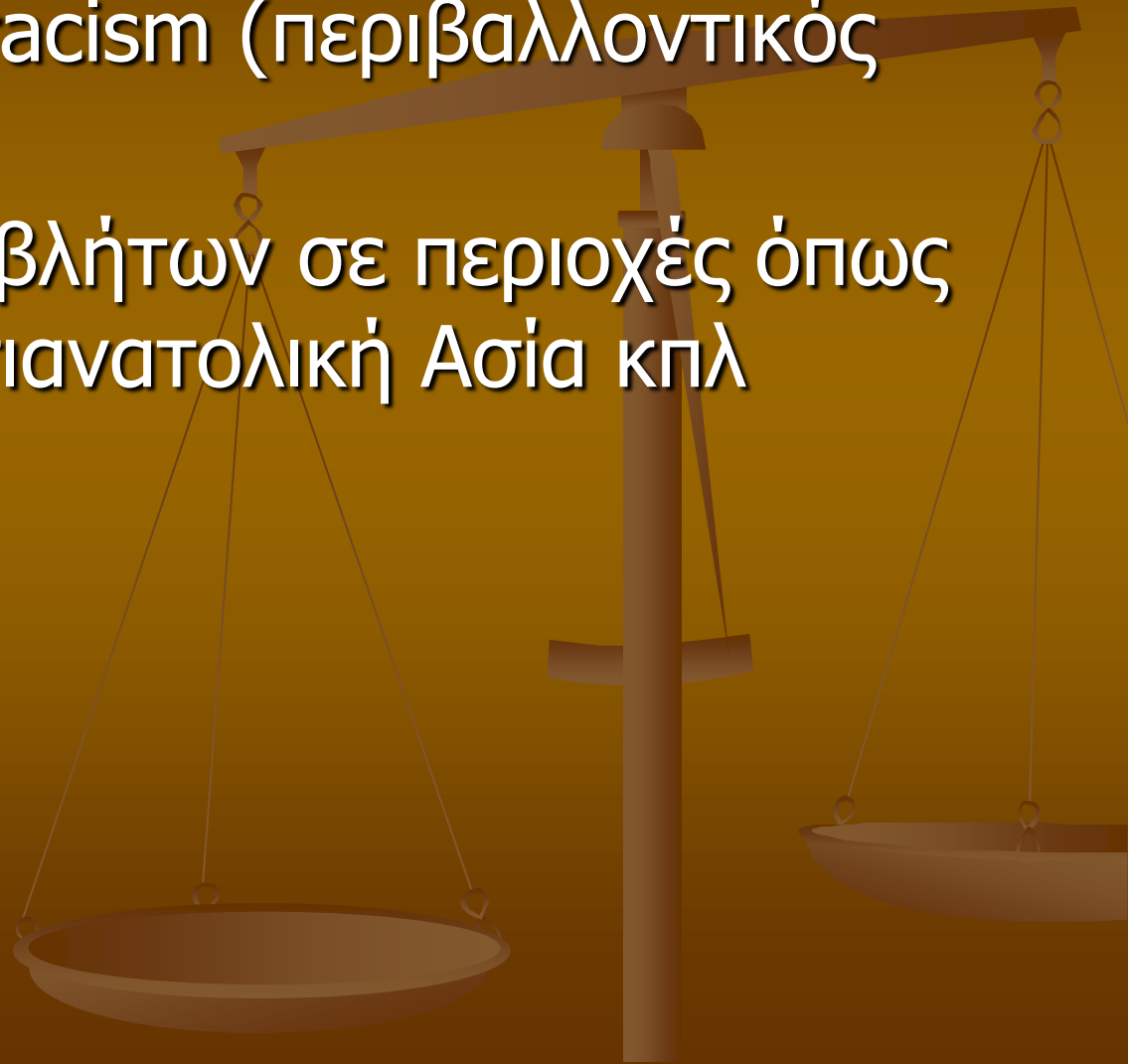
- Αναφέρεται σε προγράμματα, πολιτικές και θεσμικές ρυθμίσεις που αρνούνται ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες, ή εφαρμόζουν διαφορετική αντιμετώπιση με σκοπό να βλάψουν μέλη συγκεκριμένων ομάδων.
- Είναι μια μορφή διάκρισης που δεν είναι «προσωπική», αλλά βασίζεται σε μακρά ιστορία ανισοτήτων

Π.χ.

- Environmental racism (περιβαλλοντικός ρατσισμός)

Ρίψη τοξικών αποβλήτων σε περιοχές όπως η Αφρική, η νοτιανατολική Ασία κπλ

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- Λόγω της θεσμικής διάκρισης οι αφρο-αμερικανοί, και οι Λατινο-αμερικανοί έχουν κατά μέσο όρο μικρότερο προσδόκιμο ζωής, μεγαλύτερη βρεφική θνησιμότητα και υψηλότερους δείκτες εγκληματικότητας από τους λευκούς λόγω θεσμικών παραγόντων.

